

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

No. 278.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, NOVEMBER 24TH, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Armada nacionalistov je zopet začela z ofenzivo. Socialisti objavili poziv na proletarce, da pomagajo

Madrid, 23. novembra. Socialistična španska vlada je včeraj povedala, da je izjava Nemčije in Italije, ki sta priznali vladu upornikov, takoreč napovedoval vojne španske republike.

Po treh dneh dežja in megle se je vreme zjasnilo in topovi nacionalistov so ponovno začeli obstrelovati center Madrija.

Mnogo sto oseb je bilo ranjenih. Lojalisti rušijo mostove, da zastavijo pohod nacionalistične armade v Madrid.

"Proletarci vseh dežel se morajo zediniti proti tej novi nevarnosti," se je izjavil predsednik španske vlade, cikajoč na priznanje Burgos vlade od strani Nemčije, Italije in Portugalske. "Madridske ceste ne smejo biti nikdar oblatene po četah uporniških fašistov," se glasi proklamacija socialistične vlade.

Roosevelt želi novega ministra v kabinetu

Rev. Coughlin

Washington, 21. novembra. Skoro gotovo je, da bo Roosevelt zahteval od prihodnjega konгрesa, da se ustvari novo mesto v predsedniškem kabinetu, kjer je dosedaj 10 tajnikov ali predsedniški pomočnikov. Nov urad bi združil vse relifne in enake dobrodelne akcije zvezne vlade. Imenoval bi se "Department of Public Welfare," ali oddelek za javno blagostanje. V ta oddelek bi spadala gozdna armada, WPA organizacija, vsa relifna dela in podpora, urad za javno zdravje, vzgojevalni urad in zlasti novi urad za socialno sigurnost. Sedaj relifni administrator Harry L. Hopkins bo najbrž imenovan prvim voditeljem novega kabinetnega urada. Toda urad mora biti najprvo odobren od kongresa, in brez dvoma je, da bo kongres naredil, kar bo Roosevelt zahteval.

Korporativna udeležba

Za udeležbo ob prilikah odkritja spomenikov Ivanu Cankarju in Simonu Gregorčiču so se priglasila še sledeča društva: Dvor Baraga št. 1317 C. O. F., podružnica št. 25 SZZ, društvo sv. Neže št. 139 C. K. of D., in društvo Marije Vnebovzete št. 103 JSKJ.

Fino žganje

Po vseh Zed. državah in v Kanadi znana distilaria G. & W. ima za Zahvalni dan posebno nizke cene za razne vrste finega žganja, ki ga izdeluje.

Opozarja na oglas. Žganje dobite v vseh državnih trgovinah države ohio. Vprašajte za G. & W. Vam bo ugaljalo.

Udeležba proslave

Društvo št. 1640 C. O. F. je sklenilo, da se korporativno udeleži proslave odkritja spomenikov Cankarju in Gregorčiču na Zahvalni dan. Prosijo se člane, da pazijo na "Ameriško Domovino" glede sporeda. Odkritje spomenikov se vrši točno ob 1:30 popoldne v četrtek.

Arhitekt umrl

V Chicagu je umrl 88 let star arhitekt Ernest Graham, ki je naredil načrte za Terminal Tower poslopje v Clevelandu.

* Predsedniških volitev v državi Ohio se je letos udeležilo 3,044,899 državljanov.

Obenem socialistično časopisje zahteva, da se bojkotira vse narode, ki bi priznali vladu generala Franca. Medtem pa španska vlada hiti s posiljanjem ženskih in otrok iz mesta. Več kot 2,000 avtomobilov je sedaj na delu, da izvrši to ogromno delo.

Bombe upornikov so dosedaj ubile že najmanj 1,500 civilistov v Madridu in do 3,000 oseb je bilo ranjenih. Računa se, da je pobegnilo iz mesta že 200,000 prebivalcev radi strahu ali pa radi pomanjkanja živeža.

Henaye, Francija, 23. novembra. Lojalistična radio postaja v Bilbao naznana, da je sovjetska Rusija sklenila poslati v Sredozemsko morje 53 bojni ladjice baje v obrambo ruskih trgovskih ladij. Najbrž je pa bila vest poslana v javnost, da vije nov pogum španskim lojalistom četam.

Katoliška liga odgovarja Rev. Coughlinu

Detroit, 23. novembra. Na izjavo Rev. Chas. Coughlina v njegovem časopisu "Social Justice," kjer je Rev. Coughlin napisal, da so ga članji Katoliške lige bolj strupeno napadali kot pa komunisti, je sedaj odgovorila Katoliška liga. "Mi strogo protestamo, ker spravljate v zvezo komunizem z našo katoliško akcijo," pravi vodja Katoliške lige. "Naša Liga obstoji iz članov, ki so ameriški državljanji in katoliki. Nadalje je resnica, da naši napadi na vas niso bili pol strupeni, kot so bili vaši nadari na predsednika Zed. držav. Mi smo pobijali komunizem z večjo ostrostjo kot vi, in še več, naša akcija je povzročila, da je komunizem danes nepoznat faktor v ameriški politiki."

Selassijev zdravnik

Te dni je dospel v Cleveland dr. Thomas Lambie, ki je bil svoje dni osebni zdravnik abesinskega cesarja Haile Selassija. Danes je generalni tajnik abesinskega Rdečega križa. Dr. Lambie je govoril na nekem zboru v Clevelandu in med drugim omenil tudi to: "Laška armada, ki je vsa mehanizirana, nikakor ne more zapustiti glavnega mesta Addis Ababe, zlasti v dejavnem vremenu ne. Posledica temu je, da v okolici glavnega mesta zvečji zmešnjava kot je bila pred prihodom Italijanov."

Mrs. Frances Lah

Mrs. Frances Lah, soprga Mr. Mihaela Laha, o kateri smo poročali, da je bila odpeljana v Glenville bolnico, je postala toliko boljša, da so obiski dovoljeni. Mrs. Lah se nahaja v sobi št. 305. Obiski so dovoljeni od 9. ure dopoldne naprej.

Smrtna kosa

Sinoči je preminil v mestni bolnišnici Ivan Sagančič, prekmurski Slovenec, stanujoč na 1000 E. 61st St. Podrobnosti poročamo jutri. Truplo se nahaja v mrtvašnici A. Grdina in Sini.

Iz bolnice

Mrs. Frances Skebe se je vrnila iz bolnice in se nahaja na svojem domu na 386 E. 161st St., kjer jo prijateljice lahko obišejo.

Odkritje spomenikov Cankarju in Gregorčiču v četrtek ob 1:30 pop.

V četrtek, na Zahvalni dan, klamiral Mr. Daniel Pustotnik, bo slovenski Cleveland zopet nakar bodo vsi slovenski pevski praznovale svoj velik narodni praznik, ko se bosta v Jugoslavenskem kulturnem vrtu slovensko skupno zapeli Gregorčičevi "Rože je na vrtu plela," kadar je to harmoniziral naš Ivan Zorman.

Sledila bo deklamacija "Kmetski hiši," krasno Gregorčičeve delo. Deklamirala bo Miss Vida Gregorčič, in zaključna pevska točka je "Nazaj v planinski raj," Gregorčičeve delo, kar zapojeta zborna Ilirija in Baragov zbor. Sklepno besedo bo imel predsednik Jugoslavenskega kulturnega vrtu Mr. Anton Grdin.

Kako se bo slavnost v Jugoslavenskem kulturnem vrtu razvila je precej odvisno od vremena, na vsaj način pa je določeno, da se vrši slovesno odkritje čeh spomenikov ob pol drugi urki popoldne, in to v vsakem vremenu.

Spomenik Simona Gregorčiča že stoji v Vrtu, dočim bo krasni spomenik Ivana Cankarja, delo slovenskega umetnika v Clevelandu, odprt na Zahvalni dan. Narod od vseh strani širšega Clevelandova, države Ohio in tudi z drugih držav je prijazno vabljeno.

Tako po odkritju spomenikov v kulturnem vrtu, se začne program v Grdinovi dvorani. Natančen program o tem prinesejo jutri. V naslednjem pa pričaščamo spored Akademije, ki so ga članji Katoliške lige bolj strupeno napadali kot pa komunisti, je sedaj odgovorila Katoliška liga. "Mi strogo protestamo, ker spravljate v zvezo komunizem z našo katoliško akcijo," pravi vodja Katoliške lige.

Navzoče bo v dvorani najprav pozdravil predsednik Jugoslavenskega kulturnega vrtu Mr. Anton Grdina, nakar zapoje Baragov zbor "Naša zvezda," zložil Simona Gregorčiča. Sledi Gregorčičeva pesem "Zjazni zvezde mu temne."

Krasno Ivanovo Zormanovo deklamacijo bo deklamirala Miss Marie Gornik pod naslovom: "Ivan Cankarju v spomin." In slavnostni govor o Ivanu Cankarju bo imel sam naš ameriški Slovenec, pisatelj in pesnik, g. Ivan Zorman.

Zbor "Ilirija" bo zatem zapel "Eno devo le bom ljubil," znamenito delo Gregorčiča, in istako Gregorčičeve delo "Pogled v nedolžno oko." Nekaj posebne za pa bo zborna deklamacija iz recitacije iz spisov Ivana Cankarja, kar bodo izvajale članice Baragovega odraslega mladinskega zborna. Citirale bodo: "Mati — Domovina — Bog!"

Potem pa sledijo pesmi: "Oj Doberdob!" "Tam gori za našo vasovo." "Triglav." To bo proizvajal Baragov odrasli mladinski zbor," nakar sledi 15 minut odmora.

Po odmoru deklamira Miss Florence Tomšič Gregorčičevi: "Soči," zbor "Slovenije" bo pa zapel Gregorčičevi: "Ne zveni mi," in "Zvezda."

Potem pa sledi slavnostni govor o Simunu Gregorčiču. Slavnostni govor bo imel odlični slovenski govornik Rev. Milan Slavje iz Lorain, Ohio. Za govorom nastopi pevski zbor "Ilirija," ki zapoje Gregorčičevi "Ujetega ptiča tožba," in Gregorčičevi "Svarjenje."

Lepa bo deklamacija "Pastir," krasno Gregorčičeve delo. Deklamiral bo Mr. Frank Drobnič. Po tem bo pa zbor Zvon zapel Gregorčičevi "Vojaci na potu," in sledil bo "Venček slovenskih zdravnic."

Slišali bomo deklamacijo "Naš narodni dom," kar bo de-

čiča. Program je tako odlično izbran, tako bogat, da ne verujemo, da bi še kdaj kaj enakega predstavljali na naših odrih. Občinstvo je kar najbolj vladno vabljen, da proslavi ta narodni dan, dan odkritja spomenikov našim velmožem — Cankarju in Gregorčiču v svobodni Ameriki!

Tajni agenti aretrirali dva mlada zločinca

Iz Toledo, Ohio, se poroča: Gostilničar Emil P. Grabe je dobil po pošti pismo, v katerem se mu je naznajalo, da naj pripravi \$400.00, ali pa bo umorjen on in njegova družina. Gostilničar Grabe je izročil pismo tajnemu agentu zvezne vlade v Clevelandu, ki so gostilničarja poučili, kako naj naredi. Tajni agenti so pripravili paket, kjer je bilo naročeno v pismu, in nesli paket v bližnjo čistilnico občine, kjer so ga postili na mizo, kakor je bilo naročeno. Tajni agenti so se skrili v čistilnici. Kmalu so opazili, kako sta postala paket dva mlada fantiča, eden star 14 let, drugi pa petnajst, ki sta bila oba uslužbeni čistilnici. Šla sta v klet, kjer sta paket odprla medtem so ju pa že zgrabili tajni agenti. — Fantiča sta priznala, da sta napisala dotično pismo. Izročena sta bila mladinski sodniji.

O. P. Van Sweringen umrl

Nepričakovano je umrl včeraj O. P. Van Sweringen, eden največjih železniških magnatov sveta. Umrl je na vlaku, ko se je peljal iz Clevelanda v New York po trgovskih opravkih. Njegov brat M. J. Van Sweringen, s katerim sta skupno lastovala več železnic, je umrl pred več meseci. Včeraj zjutraj je O. P. Van Sweringen se zelo dobro počutil, nakar je zajtrkal na vlaku, potem pa rekel tajniku, da po noči ni dovolj spal. Šel je in se vlehal v postelj. Ko ga je tajnik hotel v par urah zbuditi, ga je našel mrtvega v postelji. Prencanje, katero je pokojni kontreliral znaša mnogo nad dva tisoč milijonov dolarjev.

Zaostali denar

Uslužbenici družbe cestne železnice v Clevelandu bodo dobili dne izplačanih \$232,349. Ta svota predstavlja plačo, ki bi jo morali uslužbenici dobiti od 1. maja naprej, toda so se tedaj vršila še pogajanja med zastopniki kompanije in zastopniki uslužbencev. Večina čekov bo izplačanih še pred Zahvalnim dnevom, ostali pa pridejo na vrsto do sotobe.

Aretrirani motormani

Zadnje čase je policija aretrirala več motormanov ulične železnice, katere je obdelala nemarne vožnje. Policija trdi, da je v tamožnjih okrajnih zapovedih nastal ogenj. 115 jetnikov je bilo v veliki nevarnosti, toda so jih končno vse srečno rešili. Ogenj je nastal v neki prazni garsonki v tretjem nadstropju poslopja.

Ubiti veterani

Scott Huntley, 91 let star, ki je tri leta služil na fronti tekom civilne vojne, od 1862 do 1865, je bil včeraj ubit od ulične kare, ki hoča krizati cesto, v smrtno nepravil.

Zadužnica

Za pokojnim Antonom Rojcem se bo brala sv. maša v cerkvi sv. Vida. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Privalne dobrodelne družbe v Zedinjenih državah so nabrale v enem tednu 30 milijonov dolarjev za podporo brezposelnim

Washington, 23. novembra. V na se, da bo denarja še več nabranega kot se ga potrebuje. Dočim je več mest že prenehalo s kampanjo, pa še vedno nabirajo denar v 42 mestih. Splošno se računa, da bodo znašali letos skupni prispevki 10 odstotkov več kot lansko leto.

Ko bodo na razpolago številke iz vseh mest, v katerih se pobira za takozvane Community Chest, se pričakuje, da bodo privatne dobrodelne družbe nabralo mnogo nad sto milijonov dolarjev. S tem bo precej olajšano breme zvezni vladi in raznim državam.

Premalo premogarjev

Iz St. Clairsville, O., se poroča, da je ustalo v Belmont County pomanjkanje premogarjev. Preči od leta 1928 operirajo vsi rudniki v dotičnem okraju. Operatorji premogarjev pravijo, da vzrok, da premogarji dobro operirajo, je v tem, ker letos zgodnje države naročajo izredno dočasno delo odnosno vredno dočasno delo. — Preči v dolgih, dolgih letih se lahko čita oglase v časopisu, ki vabijo premogarje v Belmont okraj. Takoj se potrebuje nekako 500 premogarjev.

Smrtna kosa

Včeraj okoli poldne je po dolgi bolezni preminula Anna Magdalina, rojena Maxa, čehinja. Stara je bila 41 let. Stanovala je na 13713 Eaglesmere Ave. Ranjena je zavplača tudi žalujočega sopronika Louisa, ki je doma iz vasi Polnike pri Velikih Laščah. Poleg soprona zavplača tudi sina Raymond, dve hčeri, Violet in Alice, poročena Giffin, ter dve sestri, Frances Wagner in Marie Platner. Bila je članica društva Carniola Hive št. 493, T. M. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 11. uri iz August F. Svetek pogrebne zavoda na 478 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzetja in na Calvary pokopališče. Bodil ranjeni ohranjen blagospomin. Sorodnikom naše globoko sožalje!

Velivni listki

Društveni tajniki dobijo lahko v našem uradu volivne liste, ki se rabijo pri volivkah dnevnih uradnikov. Vsak tajnik je vsega dneva v našem uradu in dobiti listkov kolikor jih hoče.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na letu \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznalačilih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.

Za Evropo, celo leto, \$8.00.

Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year.
Sing's copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 278, Tues., Nov. 24, 1936

Vlada francoske "ljudske fronte"

Francosko "ljudsko fronto" sestavljajo trije elementi: komunisti, socialisti in radikalci. Ustanovili so jo komunisti po navodilih iz Moskve in je po teh navodilih tudi vodijo in izrabljajo. Danes se proti tem državnim v njeni sami notranjosti pojavljajo huda nasprotstva. Mase volilcev so vedno bolj nemirne. Neprestano vihanje rdečih zastav po ladjevnicah, na ladjah in drugih delavnicah, zasedba tovarn po delavcih, socialni nemiri, nemirna sosednja Španija, vse to porazno vpliva na ljudstvo, tudi na nekatere rdečkarje.

Notranji spori med posameznimi skupinami "ljudske fronte" so nekaj vsakdanjega. Radikalci na vseh svojih shodih svarijo pred nasilno boljševizacijo Francije, ki jo pripravljajo komunisti. Socialisti so ljubosumnji na komuniste, ker jim vsled močne komunistične propagande številni volilci prehajajo na skrajno levico. Komunisti upajo, da bodo kmalu pogoljnili socialistične množice. Bluma in druge socialistične vodje imenujejo na svojih shodih reakcionarje, buržujske lakaje, smešne, usmiljenja vredne ljudi, slabice, izdajalce, ki bi radi igrali vlogo Mussolinija, Hitlerja ali španskega generala Francisco Franca, maskirane nasprotnike Rusije, simpatičarje s sovražniki delavskega razreda itd.

Silno neugodno je vplival na francoske socialiste poleg Trockijevih privržencev v Moski. Proces Zinovjeva, Kameneva in tovaršev so vzporejali z znamenjem nemškim procesom ob priliki požiga berlinskega Reichstaga. Socialisti so izprevideli, da jih utegne kdaj začeti enaka usoda... Očitni spor je izbruhnil med socialistom Blumom in komunistom Thorezom, ko je obiskal Pariz ravnatelj Nemške narodne banke dr. Schacht. Komunisti hočejo, da prekine Francija vsako zvezo z Nemčijo, da, še več, oni hočejo, da bi bilo Porenje zapadna sovjetska meja. Na vseh javnih zborovanjih pozivajo delavstvo na križarsko vojno proti Nemčiji. Glavna zahteva francoskih komunistov je danes vojna proti Nemčiji. Za to vojno ponujajo roko tako kataličanom kakor demokratom. Za vojno hočejo ustanoviti francosko fronto. Za vojno proti Nemčiji si želijo celo prijateljstva s — kapitalisti.

Najhujši spor v "ljudski fronti" pa je povzročilo različno naziranje, kako naj se pomaga španski vladu in boju proti upornikom. Socialisti so za nadaljevanje tajnega vtipotapljanja orožja in municije v Španijo. komunisti pa prerajajo velike shode, kjer javno zahtevajo od vlade letala, topove in aktivno vojaško pomoč španskim komunistom. Če jim ne ugori, groze s stavkami in velikimi nemiri.

Dalje se ne more govoriti o uspehu Blumovih socialističnih reform. S temi reformami so se res zvišale delavske plače, toda to zvišanje je imelo za posledico še večjo podražitev živil, oblike, strojev in drugih tovarniških izdelkov. Mnoge francoske tovarne so ustavile svoje obrate, češ, da ne morejo vzdrževati bremen, ki so jim bila naložena v zadnjem štraku. Posledica tega je — 50,000 več brezposelnih. Francosko blago na tujem trgu težko konkurira. Mnogi delavci živi zdaj težje kakor so živelii pred temi reformami. Bivši ministrski predsednik Andree Tardieu zatrjuje, da se vlada s temi demagoškimi reformami samo norčuje iz delavcev in da jim nalaga nova, nepotrebnata bremena.

Pozdravljeni, nesmrtna Cankar in Gregorčič!

Cleveland, O.—Ah, kako rada dostikrat razočaran v življenju, bi napisala vse, prav vse, kar mi veleva srce, vama, duši plemenitosti, iz katerih je bilo toliko narodnega bogastva, da je vama lahko slovenski narod za vedno hvalezen.

Sedaj vaju krije črna zemlja že leta in leta. Ivan Cankar počiva tam pod Triglavom, ki očno gleda proti tužni Primorski, kjer počiva naš primorski slavček Simon Gregorčič.

Poznam vajino življenje ter dobro vem, da sta imela oba pota s trnjem posuta. Le osat in trnje je raslo ob poti vajinega življenja. Le tu in tam se je pokazala kaka cvetka vmes.

Ah, kolikorak tujini samotne duša plaka, toži in drhti, pa jo Gregorčeve poezije ublaže in umiri sreč.

Narod vame je hvalezen. Kot delavec je zbiral darove, da vam postavi spomenik v njeni novi domovini, v Jugoslovanskem kulturnem vrtu, ki nam prina, da imamo tudi Slovenski slavne može, na katere smo lahko ponosni.

Na Zahvalni dan, 26. novembra, bosta v Jugoslovanskem kulturnem vrtu slovesno odkri-

JOSEPHINE PRAUST, Cleveland, Ohio:

MISLI NA ZAHVALNI DAN

Ob dolgi, kruti zimi, je človek vzdihoval, za krasne dneve Vesne, vse upe žrtvoval. Objem, poljub pomladni še komaj dahnil je, mu tekmeč, žar poletni, že smeh izražal je.

Zahvaljen nad tem vzorom, strmel zemljjan je v žar, pozabil, da za hrbotom ga čaka nov prevar. Dostojno, vendar hladno, kraljica je jesen zavila njega nade in srečo v plašč meglen.

Z bridkostjo v sreču človek spet zimi zre v obraz bolest je tožil svojo, občudoval nje kras. Godi se isto z nami, ker stvarstvo z dneva v dan razsiplje nam po svoje: težave, bol in san.

Pa kaj bi človek tožil? Čas celi vsako ran, mar ne bi proslavili vsi lep Zahvalni dan?

ta spomenika Cankarju in Gregorčiču. Vabljeni ste vsi Slovenci, da prisostvujete tej veliki slavnosti. Vse narodne noše ste vabljene, da se udeležite. Žene in dekleta, le pridite od vseh okrožij, kajti vse se bo slikalo in potem poslalo v stari kraj, da bo naša rojstna domovina videla, da smo še vedno zveste hčere in sinovi svojega naroda.

Začetek programa bo v Jugoslovanskem kulturnem vrtu objavljen dve popoldne. Potem pa gremo v Grdinovo dvorano, St. Clair Ave. in 61. cesta, kjer se bo program nadaljeval. Program bo bogat. (Za zunanje goste bo pripravljeno kosilo opoljino, do katere je upravičen).

Povabljenih je več oddišnih gostov k slavlju. Vljudno ste vabljeni vsi Slovenci od bližu indaleč, posebno pa naši Vrhničani in Primorci. Pozdrave vsem. Marian Kuhar, blagajničarka Jug. kult. vrta,

Kam gremo v nedeljo?

Nikakor drugam kot v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Tam bo zopet veselje. Človek gre kar z veseljem v dvorano SDD, kjer je vse v najlepšem redu. In kaj bo v nedeljo? Slanice društva Waterloo Grove st. 110 WC bodo priredile krasno igro v treh dejanjih. Igra se menuje "Dve nevesti." Že samo me veliko pomeni in kaj pa se vse drugo. Smeha bo dovolj. Fridite pogledat, ne bo vam žal. Spomini vas bodo nesli daleč napaj v vaš rojstni kraj. Gotovo pa po igra marsikoga spomnila na ženitovanske običaje v stari domovini.

Članice tega društva, vzemite vstopnice in jih z veseljem pojdite svojim prijateljem. Ako bo vsaka prodala samo eno vstopnico, bomo imeli že lep ispeh. To je tako lahko, da si niti mislite ne moremo. Koliko ruda in dela je pri tem, to že ste. Pa na to se ne sме ozirati. Ampak da veste, drage sestre, to ni za odbor ali za igralje, ampak gre v korist društva. Prosim, vzemite vstopnice in jih pojdite največ, ker je mogoče. Zanesem se na vas, sestre.

Ceke boste prejemali kot nekaj, kar je Vaša pravica. Dobivali jih boste brez ozira na to, da li imate kako lastnino ali druge dohodke. Ti čeki predstavljajo, kar zakon za socialno varnost naziva "Old Age Benefits" (starostne pokojnine). Ako hočete delati tudi potem, ko ste dosegli starost 65 let, boste vsak mesec svojega življenja prejemali od vlade ček, ako ste vsaj po en dan v katerih sibodi petih letih po 1. 1936, bil zaposlen in ste v tej dobi zaslužili vsega skupaj \$2000 ali več.

Ceke boste prejemali kot nekaj, kar je Vaša pravica. Dobivali jih boste brez ozira na to, da li imate kako lastnino ali druge dohodke. Ti čeki predstavljajo, kar zakon za socialno varnost naziva "Old Age Benefits" (starostne pokojnine). Ako hočete delati tudi potem, ko ste dosegli starost 65 let, boste meseci čeki od vlade začeli prihajati, čim se odločite iti v pokoj.

KOLIKO BO ZNAŠAL ČEK

Koliko boste dobivali, čim dosegete starost 65 let, bo polnoma odvisno od tega, koliko ste od svojega dela v industriji ali trgovini zaslužili na mezdah v dobi začetni od 1. januarja 1937 do svojega 65. rojstnega dne. Delavec ali delavka, ki dobro zasluži in ima stalno delo večji del svojega življenja, bo v stanu dobivati do \$85 na mesec začetni od 65. leta pa do smrti. Najmanj, kar morete dobivati, ako sploh spadate pod ta zakon, je \$10 na mesec.

Važno je, da vsak ameriški delavec — moški ali ženska — državljan ali inozemec — razume oni del federalnega zakona za socialno varnost (Social Security Act), ki se bavi s starostnimi pokojninami. Federalna oblast, kateri je poverilno izvrševanje tega zakona, kjer je ime Social Security Board, opozarja na to, kajti začetni od 24. novembra vsak delavec ozircma delavka v to-

Ako ste sedaj mladi

Recimo, da ste sedaj še toliko mlad, da utegnete delati še 30 let. Ako zaslužite povprečno \$25 na teden oziroma \$1300 na leto, bo Vaš ček, čim dosežete starost 65 let, znašal \$45.00 na mesec za vse ostalo življenje. Ako zaslužite \$50.00 na teden oziroma \$2600 na leto, boste dobivali \$63.75 na mesec za vse življenje od 65. leta naprej.

Ako ste v srednji starosti

Recimo pa, da ste sedaj 55 let stari imate pred seboj še 10 let dela, predno dosežete starost 65 let. Recimo, da zaslužite povprečno le \$15 na teden. Ko prenehate delati v starosti 65 let, boste dobivali ček od \$19 vsak mesec svojega nadaljnega življenja. Ako zaslužite \$25 na teden za 10 let, boste dobivali od vlade dosmrtno nekaj čez \$28 na mesec, čim dosežete starost 65 let.

Ako umrete pred starostjo

65 let

Ako bi umrl, predno začnete dobivati svoj meseci ček, bo vaša družina dobila enkratno plačilo v gotovini, ki znaša 3 in pol centov za vsak dolar, ki ste ga zaslužili na mezdah po 1. 1936. Ako, na primer, umrete v starosti 64 let in ste od 1. 1937 naprej delali 10 let ob zaslužku \$25 na teden, bo Vaša družina dobila \$455. Na drugi strani, ako niste delali zadost dolgo, a bi dobivali redne mesečne čeke, ko dosežete starost 65 let, dobite enkratno plačilo (lump sum) oziroma, ako umrete, ga dobri Vaša družina oziroma dediči. Tudi to enkratno plačilo bo znašal 3 in pol centov za vsak dolar mezd, zasluženih po 1. 1936.

Davki

Isti zakon, ki je uvedel starostne pokojnine za Vas in družino delavcev, določa nekatere nove davke, ki naj se plačujejo federalni vladi. Te davke pobirajo davčni urad (Bureau of Internal Revenue), ki spada pod U. S. Treasury Department, za vprašanja glede davkov treba sbrniti se na ta urad, zakon tudi ustavljajo poseben sklad v federalni zakladnici, ki se zove "Old Age Reserve Account" in kongres je pooblaščen vložiti vsako leto v ta sklad zadost denarja, ki dosežete starost 65 let.

Vaš del tega davka

Davke, določene v tem zakonu, plačujeta oba, delodajalec in Vi. Za prihodnja tri leta Vi boste plačevali kakih 15 ali 25 centov na teden v razmerju s tem, kar zaslužite. Skratka, tekmo prihodnjih 3 let, začeni od 1. januarja 1937, boste plačevali po 1 cent za vsak dobar, ki ga zaslužite, in istočasno Vaš delodajalec plačeval po 1 cent za vsak dolar, ki ga Vi zaslužite — do \$3000 na leto. 26 milijonov drugih delavcev in njihovi gospodarji bodo plačevali vložiti dobre zastražene. Merodajni činitelji skušajo z raznimi varnostnimi ukrepi in dejavnimi, ne samo onemogočiti dostop nepoklicanih v bližino utrdbam, ampak tudi preprečiti vsako možnost opazovanja. Vendar vsi ukrepi ne dosegajo željnega uspeha, kajti utrdbe se tod grade med naselji in sredji polj in je tako vse delo, če že ne od blizu vsaj od daleč zasledovan. Prebivalstvo je zaradi tega izpostavljeno zaledovanju in šikaniranju.

—Protifašistična zastava na karabinerski kasarni v Ilirske Bistrici. — "Giustizia e Libertà" z dne 16. t. m. prinaša sledenji dopis iz Trsta: "28. septembra zjutraj je vihrala redča zastava na kasarni karabinerjev in finančnih stražnikov v Il. Bistrici. Po dolgem zasledovanju so ugotovili, da je zastava razobesil eden izmed finančnih stražnikov, ki je deljanja takoj priznal. Oblasti so se zelo prestrashile zaradi njegove odkrite izpovedi in ker so se bale, da je to središče protidržavnih elementov, so arretale vse prisotne, ki so bili v kasarni. Odpeljani so bili s kamionji v Trst, kjer bodo postavljeni pred vojaško sodiščem."

Verjamete, al' pa ne. Letos smo za en dan prikrajšani v lovu, pa nič ne maramo, ker svoj delež smo že dobili. V pondeljek zjutraj smo tekli proti Lorainu in sem bil komač tri milje od doma, ko sem že mislil, da ne bo z lovom nič. Najprej smo slišali mili glas Šepicove Urške, ki nam je doli skozi okno vrgla za slovo ginjačje besede, ki so sicer spadale Jimu v aržet, namreč: "Strela, pa kaj ne boš nič več prišel na opstes pred odhodom?" Jim je pa trmaste sorte in ni hotel iti. No, je pa Urška doli prisla, da je še enkrat Jimu pogledala in mu naročila, naj se pazi, na lovu in pri marjašu, ko s takimi nerodami hodi okrog. To se je nanašalo na Ferdoto in mene, pa sva se delala, kot bi ne razumela žive besede.

če verjamete al' pa ne

Letos so pa obrodili zraki v državi Ohio kot menda še nikoli tako. Bog ga bodi zahvaljen in sv. Evstahij, ki je nas lovcev priporočnik.

Naša stara garda: France Gradiškov iz Loraina, Jim Šepic, Ferdo Jazbec in, kakopak, jaz, smo jih namahali 29, če

verjamete, al' pa ne. Letos smo za en dan prikrajšani v lovu, pa nič ne maramo, ker svoj delež smo že dobili.

V pondeljek zjutraj smo tekli proti Lorainu in sem bil komač tri milje od doma, ko sem že mislil, da ne bo z lovom nič. Najprej smo slišali mili glas Šepicove Urške, ki nam je doli skozi okno vrgla za slovo ginjačje besede, ki so sicer spadale Jimu v aržet, namreč: "Strela, pa kaj ne boš nič več prišel na opstes pred odhodom?" Jim je pa trmaste sorte in ni hotel iti. No, je pa Urška doli prisla, da je še enkrat Jimu pogledala in mu naročila, naj se pazi, na lovu in pri marjašu, ko s takimi nerodami hodi okrog. To se je nanašalo na Ferdoto in mene, pa sva se delala, kot bi ne razumela žive besede.

Potem je Ferdo nesel nekaj mesa k Filipovičem na 152. cesto. Ker je Ferdo tako strašno neroden in širok, je odpril vrata mojega avta na stežaj in predno smo se dobro z

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem igvniku K. Maya

Tega ne vem, kaj so si misili. Le eno vem. Naši gostje se niso prav nič spotekali nad tem, da sem jim dal "slišati glas svojega grla" v posvetnih pesmih, česar noben pravoverni musliman starega kova ne bo storil. Bili so iz boljših krogov, po večini trgovci in uradniki, videli so že vsaj nekaj sveta ter so bili izobraženi in svobodomiseln dovolj, da si niso dali kaziti glasbenega užitka z ozkorčnimi predskodi.

O polnoči se je družbi razšla. Vsi so obljubovali, da bodo kmalu spet prišli.

Ubožci! Tako malo je bilo, kar sem jim mogel nuditi, tako neznotino in gotovo ne na višku umetnosti, pa so vendar bili vsi srečni! Upajmo, da bo kmalu tudi Orient, vsaj v večjih mestih, omogočen umetniški užitek!

Z damami vkljub odgrnemu zastoru nisem govoril. Tudi videl nisem o njih druga ko trideset parov oči in trideset nosov. Niti ene noge ne in tudi ne čevljčkov, ki bi bili v taktu poskočnih komadov zdrknili z nog. Kajti noge in čevljčki so pri narodnem orientalskem čepenuju izginili pod obilno, košato vrhnjo obleko.

Jakub me je vladljivo pospremil v mojo sobo. Povabil sem tudi njegovega sina s seboj in ostali smo še nekaj minut v prisrčnem pogovoru.

Šafei je obžaloval, da njegov pomočnik ni mogel priti k vencni zabavi.

"Zelo bi ga bilo veselilo," je pravil. "Pameten človek je in zelo ljubi glasbo. Zna tudi mnogo jezikov. Lahko bi bil z njim govoril turški, francoski in angleški."

"Ali je rojen Damascán?" sem vprašal brez posebnega namena in le, da bi nadaljeval započeti pogovor.

"Ne," je odgovoril Jakub. "Iz Odrina je, nečak je mojega strica. Ime mu je Afrač ben Hulam. Nismo ga poznavali doslej. Moj brat Maflei mi ga je poslal iz Stambula, priporočil mi ga je v posebnem pismu. Rad bi si ogledal svet in se še temeljitej izobrazil v svojem poklicu."

"Pa zakaj ni prišel nočoj v družbo?"

"Utrjen je in ni mu dobro," je pravil Šafei. "Bil je na ljudski veselici zunaj v vrtovih. Ko se je vrnil sem mu povedal, da je prišel Kara ben Nemši na obisk in da bo igral klavir. Po zna twoje ime — kdo iz naše rodbine bi ga ne poznal, potem, kar si storil Isli! Rad bi bil prišel, pa prosil je, naj ga opravičimo, ker da je bolan. Res je bil bled ko smrt in več prepadel. Godbo pa je gotovo čul, vsaj nekaj, njegova soba je blizu dvorane, v kateri so bili gostje."

Cudne slutnje so me obhajale —.

Pomočnik je bil na veselicu in ko je prišel domov, je bled in prepadel in se je dal opravičiti, da ne more v družbo. Ali je bil morebiti rad? tega bled in prepadel, ker je mene videl na veselicu in ker je zvedel, da stanujem pri Jakubu? Ali je bil ta Afrač ben Hulam morebiti v kaki zvezzi z Ibrahimom mamurjem?

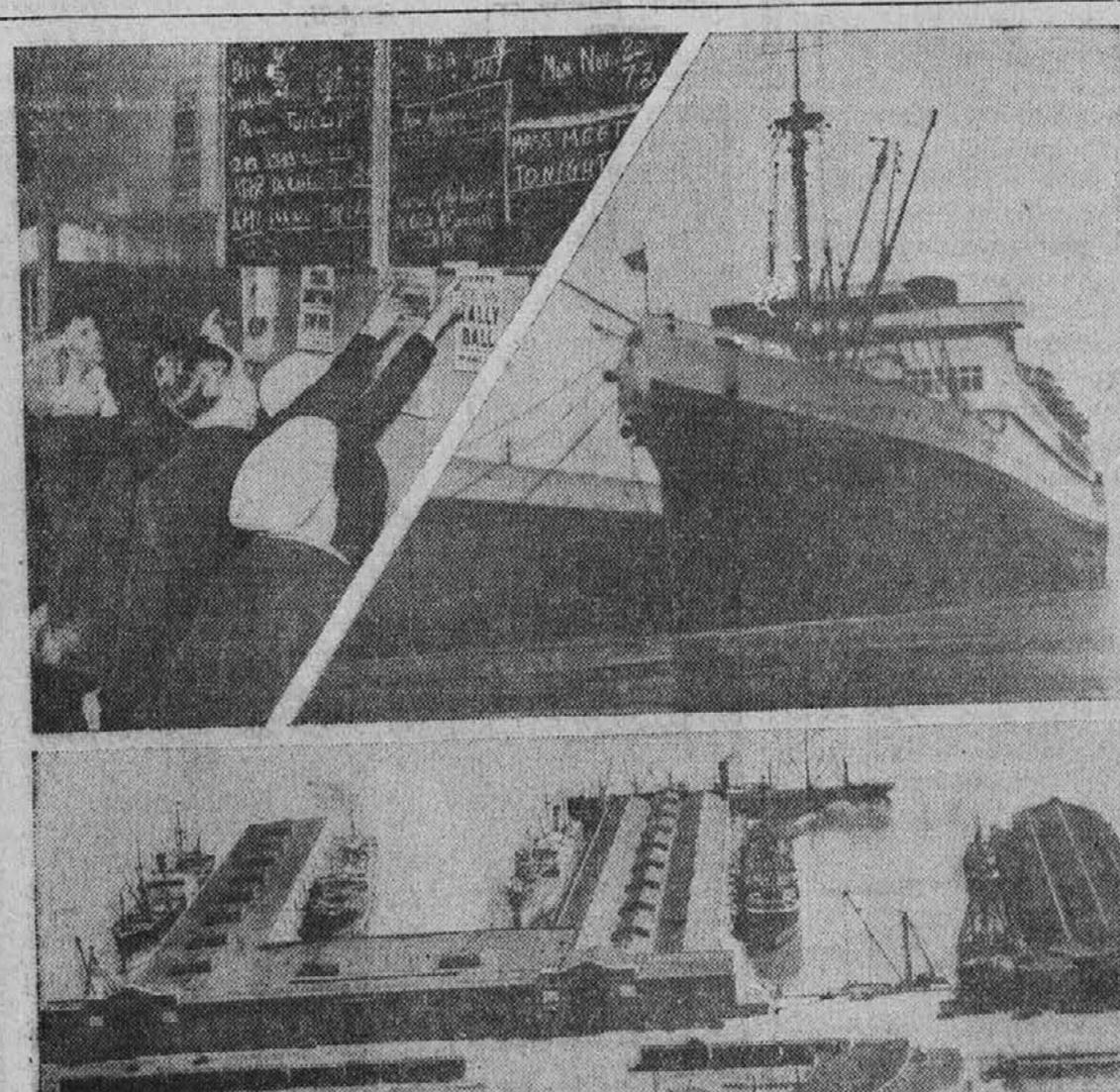
Pa ta misel je bila naravnost smešna in pretirana. Videl sem strahove. — Na veselicu je bilo vse polno ljudi, zakaj bi moral biti ravno Ibrahim isti, ko je bil pomočnik pri Šafeju.

Pregnal sem si neumne sumnje. Kaj je mene brigal ta Afrač, ki je bil bolan in ni mogel na zabavo? — In — saj nismo bili v divjinji, kjer mora človek paziti na vsako srečanje in na vsako malenkost.

Dalje prihodnjic!

Člani Progresivne trgovske zveze (Vprašajte za nagradne listke)

Menzice
JOS. JANŽEVIĆ 542 E. 152nd St.
JOS. SMOLEY 504 E. 152nd St.
FRED JAZBEC 821 E. 222nd St.
PINTAR BROŠ. 6706 St. Clair Ave.
RUDY BUKOVEC 4506 Superior Ave.
Mlekarje
FRANK DOLŠAK 443 E. 153rd St.
FRANK PETROVIĆ 632 E. 162nd St.
EUCLID DAIRY 516 E. 200th St.
MAYFLOWER DAIRY 1083 E. 68th St.
RACE DAIRY & ICE CREAM 1028 E. 61st St.
EDNA DAIRY 6302 Edna Ave.
Moška obička
JOHN GORNICK 6217 St. Clair Ave.
FRANK BELAJ 6205 St. Clair Ave.
Modne trgovine
PETER USAJ 775 E. 185th St.
ANTON GUBANC 16725 Waterloo Rd.
JOHN ROZANC 15721 Waterloo Rd.
JOSEPH STAMPFEL 6108 St. Clair Ave.
ANTON ANZLOVAR 6202 St. Clair Ave.
Nabožni predmeti
JOS. GRDINA 6121 St. Clair Ave.
Oštutev
FRANK SUHADOLNIK 6107 St. Clair Ave.
JOHN LADIHA 1242 E. 74th St.
LOUIS LAUTIZAR 1195 E. 71st St.
JULIA NOVAK 5204 St. Clair Ave.
FRANK VIDMAR 1038 E. 74th St.
LOUIS PIBERNIK 830 Babbitt Rd.
JOE KODRIC 1307 Addison Rd.
Obutev in obutev
ANTON LOGAR 928 E. 222nd St.
ANTON OGRIN 15333 Waterloo Rd.
Pogrebni
AUGUST F. SVETEK 478 E. 152nd St.
Gasoinske postaje
VALENTIN PLESÉC 16823 Waterloo Rd.
RAKAR'S BLUE FLASH STATION 18009 Waterloo Rd.
JOS. KERN 351 E. 156th St.
DOMINIK LUSIN 6002 St. Clair Ave.
Jedilnice in pivnice
ANTON BARAGA 15322 Waterloo Rd.
VALENTIN PLESÉC 16823 Waterloo Rd.
JOS. ZABUKOVEC 576 E. 152nd St.
ALBIN FILIPČ 513 E. 152nd St.
GEO. TUREK 16011 Waterloo Rd.
J. KUNCIO-PEROTTI 397 E. 156th St.
PAUL KORDICH 15815 Waterloo Rd.
CIRIL KUNSTEL 6616 St. Clair Ave.
Krujaci
JOS. PERME 15607 Waterloo Rd.
Krojačnice in čistilnice
JOHN MARN 6527 St. Clair Ave.
MARIAN'S DRY CLEANING & TAILORING 4812 Superior Ave.
CHARLES ROGEL 6526 St. Clair Ave.
Lekarne
MANDEL DRUG STORE 15702 Waterloo Rd.
Mehke pijate DOUBLE EAGLE BOTTLING CO. 6517 St. Clair Ave.
Stavbeniki
J. MERSEK 18701 Kildeer Ave.

Strajk mornarjev je zaustavil ves promet na zapadnem ameriškem obrežju, vse gori do Alaski. Slika zgorej levo kaže strajkarje, ki bero nadaljnja navodila svojih unij, desno je trgovska ladja President Hoover, ki ni mogla odpluti iz pristanišča radi strajka, čeprav je imela na krovu mnogo sto potnikov, pošto in tovor, spodaj pa je pomol v San Franciscu, kjer počiva vse delo.

Tiskarne
AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.

Tire Shops
CENTURY TIRE SERVICE
15805 Waterloo Rd.

Vinjarne
THOMAS KRASOVEC
17721 Waterloo Rd.

Varietne trgovine
JOS. DURN
15605 Waterloo Rd.

Zeelinjava in sadje
ANTON GODINA
404 E. 156th St.

ANTON MERSNIK
15709 Waterloo Rd.

Zeleznična
ANTON DOLGAN
15617 Waterloo Rd.

JIM SEPIĆ
16009 Waterloo Rd.

MARTIN KOTNIK
534 E. 152nd St.

ANTON KUHEL
17218 Grovewood Ave.

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.

JOS. VIHTELICH
807 E. 222nd St.

WATERLOO HARDWARE
16301 Waterloo Rd.

GRDINA HARDWARE
6127 St. Clair Ave.

JOSEPH KALAN
6622 St. Clair Ave.

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-05 Superior Ave.

Zobozdravnični
DR. WM. LAUSCHE
15619 Waterloo Rd.

DR. WM. F. URANKAR
1535 Waterloo Rd.

DR. A. A. URANKAR
15335 Waterloo Rd.

DR. JAMES W. MALLY
6411 St. Clair Ave.

Zavarovalnina in posestva
JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Ave.

JOHN ZULICH
18115 Neff Rd.

DAN STAKICH
15813 Waterloo Rd.

Zlatnarji
FRANK CERNE
6401 St. Clair Ave.

JOHN PROSTOR
15701 Waterloo Rd.

—

Jugoslavija je pripravljena za vsak slučaj

Belgrad, 21. novembra. Včeraj je govoril jugoslovanski ministri predsednik Milan Stojadonović in pri tem omenil razna gibanja, ki ciljajo za tem, da se revidirajo obstoječe jugoslovanske meje, zlasti kar se tiče Madžarske, ki zahteva velik kos zemlje, ki pripada sedaj Jugoslaviji. "Kadar nastane potreba," je izjavil premier, "tedaj se ne bomo borili na papirju s črnalom, pač pa ima naš vojni minister svoje načrte za pravilno obrambo naših mej. Mi imamo najboljšo armado na svetu in najboljšo opremo, in poleg tega se nikogar ne bojimo."

Brezposelní pišejo angleškemu kralju

London, 21. novembra. Premagari iz Wales province so naslovali na kralja Edwarda posebno pismo, ki nosi naslov: "Ali bomo mi osirotni brezposelní se lahko veselili ob priliki, ko bo kronano vaše veličanstvo?" Pismo je bilo prvotno iztočeno enemu izmed pobočnikov kralja, in ko je kralj zvedel o tem je zahteval, da mu pokažejo pismo. V pismu pišejo premagari, da bi si radi izboljšali življenski standard in da se preskrbti čim več brezposelnim delo.

Židovski voditelji klicani na skupno zborovanje

New York, 23. novembra. Narodni židovski brambeni odbor je poklical na skupno zasedanje 3000 židovskih voditeljev v Zedinjenih državah in v Kanadi. Zborovanje se ima vršiti 13. decembra v New Yorku. Silno preganjanje židov v Nemčiji, Poljski in v nekaterih drugih deželah je povod ogromnemu zborovanju.

MALI OGLASI

Dekle

ki je vajeno hišnih opravil, dobti takoj delo. Nič pranja. Poklici te Fairmount 5565.

THANKSGIVING SPECIALS

Nov. 24, 25

Fresh Roll Butter, lb. 35c
Selected No. 1 Eggs,

doz. 29c

Swansdown Cake

Flour, box 23c

Jack Frost Powdered

Sugar, 2 lb. boxes 15c

Chestnuts, lb. 11c

Bananas, lb. 5c

Iceberg Lettuce,

Large Head 5c

Cranberries, lb. 19c

SPECH FOOD STORE

1100 E. 63rd St.

Stanovanje

se da v najem, dve veliki sobi. Vprašajte na 1003 E. 66th St. (Nov. 24, 27, Dec. 1.)

Posebne cene za ta teden!

Domača šunka 21c ft.

Okusna prekajena rebeca 17c ft.

Teletina za pohat 20c ft.

Prešičeva pečenka 15c ft.

Zmleto meso (mešano) 15c ft.

Mlada prasentina po najnižji ceni!

Kckoši, purane, race in gosi dobiti pri nas najlepše, po najbolj zmerni ceni. Se priporočamo!

Križman

6422 St. Clair Ave.

1135 E. 71st St.

Naprodaj je

slaščarica, ki ima tako dober

promet. Vprašajte na 4104 St. Clair Ave. (280)

DNEVNE VESTI

Nemčija sedaj ljubimkuje s Turčijo

Istanbul, 21. novembra. Nemčija je poslala v Angoro svojega finančnega ministra Hjalmar Schachta, ki nima samo nalogo, da skuša dobiti trgovske ugodnosti za Nemčijo v Turčiji, pač pa da izpodbjije kolikor mogoče angleški vpliv, ki je od dneva do dneva večji v Turčiji. V angleških krogih so prepričani, da poslanstvo nemškega ministra ne bo imelo uspeha.

